



אין לקרוא בזמן התפילה ובזמן קריאת התורה
 העלון מוקדש להצלחת וישועת הרב הגאון יאשיהו יוסף פינטו בן הרבנית זהרי.
 ולרפואת אבשלום בן תריה, אמנון בן עליזה, עומר בן שושנה,
 אורנית בת שושנה, זר חיה בת ניצה, אהוד בן רבקה.

להקדשות ולהפצת העלון פנו אלינו במייל Danielbar158@gmail.com
 או בפלאפון : 0523458725

מאמר דניאל לפרשת "נח"

בשבוע שעבר היתה ההילולה של הרב הגאון והקדוש, רבי יורם מיכאל אברג'ל נפטר בכ"ז תשרי, הוא ייסד והיה ראש מוסדות "קול רינה-רב פעלים" קול רינה על שם אימו ורב פעלים על שם הבן איש חי הקדוש. במוסדות שלו למדו אלפי אברכים טהורים בעלי דרך ארץ, בנוסף היו במוסדות אחראים על חינוך ילדים בתלמודי תורה, גני ילדים, בתי ספר יסודיים, בין היתר מעשי חסד חלוקת מזון למשפחות נזקקות ועוד. כל הזמן לרב יורם היו מגיעים אלפי אנשים במצוקה ואת כולם קיבל הרב בסבר פנים יפות, בנועם ובשלווה ועזר לכולם כפי יכולתו. בנוסף לחכמה האדירה ולדברי התורה של הרב, היתה בולטת בו מידת החסד ואהבת ישראל, אהב כל יהודי וקירב אותו לתורה. מידה נוספת שבלטה ברב יורם אברג'ל היא מידת הענווה. ועל מידות אלו של ענווה וחסד ואהבת ישראל והרגישות לזולת ובמיוחד לאברכים שלו ניתן לספר שני סיפורים שקראתי בעלון הנפלא "משכן שילה" על הרב יורם.

היה זה בבוקר כאשר מנהל הבנק שבו ניהל הרב יורם את חשבון הישיבה והכולל, קיבל שיחת טלפון דחופה מהרב. "אני זקוק בדחיפות להלוואה של מאות אלפי שקלים כדי לשלם לאברכים את משכורתם, הקיצבה ממשרד הדתות טרם הועברה לחשבון, אך זמן תשלום המשכורת לאברכים הגיע". ביקש רבי יורם ממנהל הבנק. "כבוד הרב, מה יקרה אם האברכים יקבלו את המשכורת בעוד כמה ימים? כאשר הכסף יועבר ממשרד הדתות תוכל לשלם לכולם את המשכורת ללא צורך בהלוואה" ניסה להסביר מנהל הבנק. הרב יורם שמע את דבריו ושאל "אמור נא לי, אשתך מדליקה נרות שבת?", "כמובן" ענה מנהל הבנק, "מתי היא מדליקה את הנרות?" התעניין הרב. "כחצי שעה לפני השקיעה" ענה מנהל הבנק. "והאם תהיה מוכן שאשתך תדליק את הנרות חצי שעה לאחר השקיעה?" שאל הרב את מנהל הבנק. "חלילה וחס, מה פתאום." נחרד מנהל הבנק מהשאלה. "הרי זה חילול שבת גמור". המשיך מנהל הבנק. "אבל מדובר בסך הכל בהפרש של שעה". אמר לו הרב יורם "ובכן גם אני צריך לשלם לאברכים את הכסף בזמן המדוייק לכך, עשירי לחודש, אין לי רשות לעכב להם את המשכורת אפילו לא בחצי שעה, אז בטח שלא בכמה ימים." והמשיך הרב יורם אברג'ל "ובגלל שאני יודע שניתן לקבל הלוואה בעזרת מישכון הריני מבקש למשכן את ביתי הפרטי ואת שני הבתים של בניי." מנהל הבנק הזדעזע והיה בהלם. הוא מעולם לא פגש מנהל מוסדות וכולל שהיה מוכן למשכן את נכסיו האישיים תמורת לשלם משכורות לאברכי הכולל מאשר לעכב את התשלום בכמה ימים. אולם הרב לא חיכה אפילו רגע, הוא קבע פגישה עם מנהל הבנק למשכון הנכסים, ועוד באותו שבוע מושכנו שלוש הדירות לטובת אברכי הכולל.

הסיפור השני על הרב, המעיד על מידת הענווה שבו מסופר שפעם אחת בימים הראשונים של כולל "קול רינה רב פעלים" היה משכנה של טיפת חלב סמוך לכולל. ופעם אחת, פנינה, אם לתאומים חמודים, יצאה מטיפת החלב, ומיהרה לרכב. בעודה מובילה את העגלה לכיוון הרכב, התאומים החלו לבכות ולצרוח והיא לא ידעה כיצד להרגיע אותם. כאשר הגיעה האישה לרכב, היתה צריכה לפתוח את דלת הרכב, אך היא לא יכלה גם לפתוח את דלת הרכב וגם להחזיק את התאומים הקטנטנים. היא לפתע ראתה אברך צעיר מתקדם לכיוון

הכולל "קול רינה רב פעלים" של הרב יורם אברג'ל המפורסם. "סלח לי אדוני" פנתה האישה לאברך. "אולי תוכל לעזור לי". האברך נענה ברצון ובשמחה. בזמן שהיא קיפלה את העגלה לאוטו, הוא החזיק בתאומים והרגיעם בקולו הרך והנעים. כשסיימה האישה לארגן את העגלה באוטו פנתה לקחת את ילדיה מהאברך. "סלח לי, שמעתי שכאן זה הכולל של הרב יורם אברג'ל, אולי תוכל לבקש ממנו לברך את הילדים הקטנים שישים את ידיו על ראשם ויברכם?" שאלה את האברך הצעיר. הניח האברך הצעיר את ידיו על ראשי הילדים וברכם מכל הלב. אז היא הבינה שמולה עומד לא אחר מאשר הרב יורם אברג'ל בעצמו. היא ביקשה את סליחתו על שהטריחה אותו והוא צחק ואמר "הכל בסדר" בענווה גדולה ובפשטות ביותר התנהג הרב כל ימי חייו. מספרים עליו שהציעו לו לקנות עבורו רכב מפואר אך הוא הסכים בשום תוקף הוא במשך כל חייו העדיף לנסוע במכוניות פשוטות. כזה היה הרב איש צדיק עניו ופשוט זכותו תגן עלינו..

בכל פעם שאנו באים לשפוט את מעשיו של אדם מסויים, יש לנו בחירה, האם להסתכל עליו בצורה טובה – כף זכות, או האם להסתכל עליו בצורה לא טובה – כף חובה. ורבנו נחמן מברסלב, תורה רפ"ב אומר "דע כי צריך לדון את כל אדם לכף זכות, ואפילו מי שהוא רשע גמור צריך לחפש ולמצוא בו איזה מעט טוב, שבאותו המעט אינו רשע ועל ידי זה שמוצא בו מעט טוב, ודן אותו לכף זכות, על ידי זה מעלה אותו באמת לכף זכות. ויוכל להשיבו בתשובה. ובהמשך, נאמר שעל האדם למצוא גם בעצמו מעט טוב, גם אם הוא לא כל כך קרוב לה', צריך למצוא בעצמו נקודה טובה, כי אם לא יעשה זאת, הוא עלול להיות עצוב, ועל ידי שיזכה לראות בעצמו מעט טוב, יזכה לשמחה. וזה לשון רבנו "וכן צריך האדם למצוא גם בעצמו כי זה ידוע שצריך האדם להיזהר מאוד להיות בשמחה תמיד ולהרחיק העצבות מאוד". וכך גם בפרשת השבוע שלנו, יש שרואים בנח איש צדיק ויש שרואים בו גנאי. כל אחד לפי נקודת מבטו. ונסביר את הדברים כפי שמוזכר בפסוק: "נח איש צדיק תמים היה בדורותיו". יש שדרשו אותו לגנאי בגלל שלא הציל את אנשי דורו מהמבול. וכביכול לא היה כמו אברהם אבינו שהיה איש של חסד ודואג לכולם. ומוסיפים שאם היה בדור של אברהם אבינו, לא היה נקרא צדיק. ועל כן רשום שהיה צדיק דווקא "בדורותיו". אבל מצד שני, מדוע שנשפוט אותו לרעה? והרי התורה במפורש קוראת לו "צדיק". ולכן אין לנו לשפוט ולהתעסק האם היה צדיק רק בדור שלו או גם אם היה בדור של אברהם אבינו היה נקרא צדיק. והינה מדוע בכל זאת רשום המילה "בדורותיו"? מה רק בדורות שלו היה צדיק? אז ניתן לפרש כך: "בדורותיו" - שתי דורות, דור המבול ודור הפלגה, דור המבול חטאו בענייני קדושה, על זה נקרא צדיק כי לא חטא עימם. ודור הפלגה חטאו בענייני אמונה, ועל זה נקרא תמים. מלשון "תמים תהיה עם ה' אלוקיך". וזהו שנאמר "צדיק תמים היה בדורותיו" כלומר, שתי דורות דור המבול ודור הפלגה. וכך באמת אפשר לדון את נח לכף זכות ולא לשפוט אותו לרעה. שהרי היה צדיק גם בדור המבול וגם בדור הפלגה. ומפרש בעל הטורים, "אלה תולדות נח" – "נוח לשמיים ונוח לבריות. נוח לעליונים נוח לתחתונים. נוח בעולם הזה ונוח בעולם הבא". ונקשה, ה' אומר "כי אותך ראיתי צדיק לפני", ומפרש רש"י - ולא נאמר צדיק תמים. אלא, מכאן לומדים שאומרים מקצת שבחו של אדם בפניו וכולו שלא בפניו (גמרא בעירובין י"ח). ומה הבעיה באמת להגיד שבחו של אדם בפניו? וניראה שכאשר אומרים לאדם דברים טובים בפניו ומשבחים אותו אז הוא עלול להתגאות ויכול חס ושלום ליחס לעצמו את כל ההצלחה וזה מוריד מעליו את השגחת ה' יתברך חס ושלום. לכן הגמרא אומרת בעירובין דף י"ח שאומרים קצת שבחו של אדם בפניו וכולו שלא בפניו. שחס

ושלום לא יעלה האדם גאוה בליבו כאשר ישמע את כל השבחים עליו. אבל כאשר הוא לא נמצא ולא שומע, אפשר לשבח ולפאר את אותו אדם.

"אלה תולדות נח" - שלוש מדרגות הן בעבודת ה', מדרגה ראשונה "נח איש צדיק" עושה דברים על פי ההלכה. גם מצוות של בן אדם לחברו וגם מצוות של בן אדם למקום. המדרגה השניה "תמים היה בדורותיו" תמים זה אדם שעובד את ה' בתמימות. עושה מצוות בתמימות בלי שאלות. ובלי אינטרסים, בלי מידות רעות, בלי לבדוק מה יוצא לי מהעניין. והמדרגה השלישית, "את ה' התהלך נח" להיות עם ה' בבחינת "שויתי ה' לנגדי תמיד" בכל פסיעה שהוא הולך יהיה עם ה' יתברך בכל רגע ורגע בכל צעד וצעד בכל מעשה דיבור ומחשבה. ואנו רואים את דרך ה' רמוזה בשמותם של ילדיו של נח: "שם" - שיהא דבוק בה' יתברך. "חם" - שיעשה מצוות בחמימות והתלהבות. "יפת" - שיהדר במצוות מלשון יופי. ושאלה חזקה שאפשר לשאול, הרי שם לא נולד ראשון, אז מדוע מוזכר ראשון? "את שם את חם ואת יפת" והרי זה לא לפי הסדר, הרי שם לא הגדול מבניהם. אלא ניתן לתרץ תירוץ יפה ביותר, על פי רש"י הקדוש. אברהם אבינו יצא משם ועל כן שם מוזכר ראשון. וגם אנחנו מבני שם, עם ישראל ולכן הוא מוזכר ראשון כי משם יצא אברהם אבינו שגילה את ה' יתברך בעולם, וגם יצאנו אנו עם ישראל ממנו, לקבל את התורה הקדושה. ואנו רואים דבר מוזר, לאחר שחם עשה לאביו נח את מה שהכתוב מתאר שם, אז במקום שיקלל נח את חם, הוא מקלל "ארור כנען" ולמה קילל רק את כנען ולא חם? כי המצרים יוצאים מחם כמו שאנו אומרים בתפלה "אותות ומופתים באדמת בני חם" והייתה צריכה לצאת מהמצרים בתיה בת פרעה שהצילה את משה, בגלל זה לא קילל את חם שלא יפגע בבתיה בת פרעה וכך מפרש האלשיך הקדוש, הכל מכוון מהשמיים.

"כי השחית כל בשר את דרכו על הארץ" - בני אדם, בעלי חיים ואפילו הצמחים, נספו במי המבול כיוון שקלקלו מעשיהם. ושאל רבי אליהו לופיאן זצ"ל שאלה חזקה ביותר. וכי לבעלי החיים יש בחירה? מה הם אשמים? הרי אין להם בחירה ואין להם דעת. והתשובה היא, שהטומאה שבני האדם יצרו בעולם הייתה כל כך גדולה, שהיא גרמה לכולם להתקלקל, הטומאה נדבקה בכולם. בלי שהם ירצו, בלי בחירה. הטומאה שהיתה גרמה לכל הברואים להשחית את דרכם. ועל כן רואים כיצד האדם יכול להשפיע על כל הבריאה כולה. אם הלך בדרך ה' זכה וזיכה את כלל העולם, ואם חס ושלום השחית, השחית את עצמו ואת כל העולם. וכך בעצם אפשר לראות גם את דברי הגמרא במסכת קידושין דף מ' עמוד ב'. "לעולם יראה אדם את עצמו חציו חייב וחציו זכאי. עשה מצווה אחת אשריו שהכריע את עצמו לכף זכות. עבר עבירה אחת אוי לוי שהכריע את עצמו לכף חובה. אבל הגמרא ממשיכה ואומרת שגם כל העולם ביחד איתו, עשה מצווה אחת הכריע את כל העולם לכף זכות, עשה עבירה אחת הכריע את כל העולם לכף חובה. לאדם יש כוח עצום בבחירה שלו.

"צהר תעשה לתבה" - "צהר תעשה לתבה", "צהר" בגימטריה - 295, "תבה" בגימטריה 407. ביחד זה 702 כמניין "שבת". לכן אפשר לרמוז ולפרש, כמו שה' אמר לנח להכין תיבה שתגן עליהם מפני המבול כך גם השבת, שומרת ומגנה על עם ישראל מפני כל המזיקים ומפני כל הדברים הרעים. השבת היא מקור הכוח והברכה, מקור כל הדברים הטובים והשפע של האדם הכל תלוי בשבת קודש. והשבת היא ראש להכל. שעל כן האותיות שבאות אחרי האותיות "ראש" הן אותיות "שבת".

באחד הימים כשיחיאל מיכל האברך הצעיר (נודע בשמו המפורסם המגיד מזלוטשוב), ישב בבית הכנסת, נכנס למקום עגלון העיירה ופנה לרב בדחיפות. פניו היו בצער ומעיניו זלגו דמעות. "חיללתי את קדושת השבת" סיפר העגלון לרב, "האם תוכל לתת לי דרך תשובה?" הרב ביקש לדעת מה קרה, והעגלון סיפר לו כי ביום שישי האחרון הוא שב מהעיירה כשעגלתו מלאה בסחורה. מסיבה לא ברורה הוא טעה בדרכו, ולמרות מאמציו לזרז את הסוסים הוא הצליח להגיע לעיירה כמה דקות לאחר שקיעת החמה. הרב הביט בעגלון בעיניים מלאות רחמים. "שערי תשובה לעולם לא ננעלו" אמר הרב. "ביום שישי הקרוב, קנה נרות במשקל חצי קילו והבא אותם לבית הכנסת. אור הנרות שידלקו בבית הכנסת במשך השבת יכפר על חטאך". העגלון שמח מאוד מדברי הרב והודה לו. אך יחיאל מיכל הצעיר לא הצליח להבין. כיצד חצי קילו נרות יוכלו לכפר על חילול השבת? ביום שישי הופיע העגלון ובידיו הנרות. הוא הניח אותם על השולחן על מנת שהשמש ידליק אותם לפני כניסת השבת. כשבא לבית הכנסת, הוא הופתע לגלות שהנרות נעלמו, מתברר שכלב משוטט נכנס לבית הכנסת, וחטף את חבילת הנרות. "זהו סימן משמיים שתשובתי לא התקבלה" אמר העגלון לרב בבכי. "חלילה לך מלומר זאת" השיב הרב. "כלבים משוטטים מסתובבים בכל מקום, והכלב חמד את חבילת הנרות. בשבוע הבא קנה שוב נרות והבא אותם לבית הכנסת". העגלון עשה כדבר הרב, אלא שגם בשבוע לאחר מכן משהו מוזר קרה. הנרות נמסו מהר עוד בטרם נכנסה השבת הם נגמרו. שבוע לאחר מכן נשבה רוח חזקה וכיבתה את הנרות, הבין גם הרב שיש דברים בכך. "אינני יודע מה קורה כאן" הודה הרב. "הצעתי היא שתיסע לרבי ישראל הבעל שם טוב שייעץ לך מה לעשות". הבעל שם טוב האזין לסיפורו של העגלון המסכן. "נראה שדרך התשובה שהעניק לך הרב המקומי לא מצאה חן בעיני תלמיד חכם צעיר אחד שגר בעיירתכם. הוסיף הבעל שם טוב ואמר: "רכוש שוב נרות, ואני מבטיח לך שהפעם הם ידלקו כראוי. עם זאת, כשאתה מגיע לעיירתך מסור לרבי יחיאל מיכל שאני מזמין אותו לבוא אליי להתארח בשבת קודש למז'יבוז". כשרבי יחיאל מיכל קיבל את ההזמנה הוא מיהר לצאת לדרך. אך כבר מהרגע הראשון המסע נתקל בקשיים רבים: העגלה התדרדרה לתעלה בצד הדרך, אחד הצירים של העגלה נשבר ובנוסף לכך הם גם טעו בדרך. רק ביום שישי אחר הצהריים הם הגיעו לכביש המוביל למז'יבוז' כשהשמש עמדה לשקוע. מחוסר ברירה הוא נטש את העגלה באמצע הדרך ועשה את דרכו רגלית, עייף ועצוב שהוא כמעט חילל את השבת. "שלום עליכם" קיבל אותו הבעל שם טוב. "ניכר היטב כי כואבת לך העובדה שכמעט חיללת את קדושת השבת. "האם כעת אתה מבין מדוע אמר הרב לעגלון שמספיק שידליק נרות? כי הצער והחרטה בליבו של העגלון היו מספיקים לה' יתברך... ובכך יש לדעת לקרב כל יהודי לאבינו שבשמיים...

להפצת העלון, לעילוי נשמת ולרפואה ולזיכוי הרבים, ולקבלת חידושים אנא פנו אלינו:

או במספר 0523458725

או במייל: danielbar158@gmail.com

"אהבת ישראל היא אהבת ה', בנים אתם לה' אלוקיכם.

וכשאוהבים את האב אוהבים את ילדיו"

שבת שלום ומבורך